

Finansklagenemnda Eierskifte

Avgjørelse FinKN 2025-27

8.1.2025

HELP Forsikring AS

Boligkjøperforsikring

Boligkjøperforsikring – tvist om "rimelige og nødvendige" advokatutgifter.

I forbindelse med kjøp av bolig tegnet sikrede (kjøper) boligkjøperforsikring hos foretaket. Etter kjøpet ble det avdekket feil og mangler ved boligen, og sikrede ønsket å benytte seg av ekstern advokat etter eget valg. Foretaket innvilget dekning, og dekket i all hovedsak sikredes fortløpende utgifter frem til det ble tatt ut stevning. Da foretaket mottok faktura for advokatens arbeid med stevningen, anførte foretaket imidlertid at det var brukt for mange timer på denne. Foretaket anførte at deler av kostnadene oversteg hva som kunne anses som rimelige og nødvendige, og dermed ikke var dekningsmessige under forsikringen. Sikrede har anført at foretaket pliktet å dekke utgiftene fullt ut. Nemnda ga foretaket medhold.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: Sikredes krav om rimelige og nødvendige advokatutgifter.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav fra sikrede (kjøper) om dekning av kostnader til juridisk bistand under boligkjøperforsikringen.

I forbindelse med kjøp av boligen tegnet sikrede boligkjøperforsikring hos foretaket.

I forsikringsvilkårene sto det bl.a.:

5 DEKNINGSFELT

5.1 Hva er dekket?

Forsikringen dekker Sikredes rimelige og nødvendige advokatkostnader, samt kostnader til rimelig og nødvendig dokumentasjon, forbundet med reklamasjon og rettslig tvist mot selger og selgers ansvarsforsikring (boligselgerforsikring). Dette gjelder kun dersom det kan sannsynliggjøres at Sikrede har krav som følge av mangler i henhold til avhendingsloven og kjøpekontrakten. (...)

(...)

7 SIKREDES OG SELSKAPETS RETTIGHETER OG PLIKTER

(...) 7.4 Sikrede velger advokat

Dersom Sikrede ønsker å benytte advokat etter eget valg dekker forsikringen advokatbistand så langt saken er omfattet av forsikringsvilkårene, jf. punkt 5. (...)

Etter kjøpet ble det avdekket feil og mangler ved boligen. Foretaket innvilget dekning til juridisk bistand den 30.6.23.

Den 31.10.23 mottok foretaket en faktura for 46 timers arbeid med saken, totalt kr 67 850 inkl. mva. Foretaket aksepterte å dekke 45 av timene, men gjorde fradrag for én time som knyttet seg til arbeid med annen rettshjelpsforsikring. Fakturaen ble betalt ved forfall.

Foretaket mottok en ny faktura for 42,75 timers arbeid med saken, totalt kr 64 926,56 inkl. mva., den 3.4.24. Foretaket reagerte på at det var ført 25 timer for arbeid med stevning.

Foretaket ba om å få oversendt stevningen, og sa seg kun villige til å dekke 34,75 timers arbeid med saken. Ved betalingen gjorde foretaket et fradrag på 8 timer. Dette ble begrunnet med at det var tatt kontakt med andre forsikringsselskap, og at det var brukt unødvendig mye tid på stevningen. Tvisten for Finansklagenemnda knyttet seg til nødvendig tidsbruk ved utarbeidelse av stevningen.

Foretaket har forklart at det var fakturert til sammen kr 132 776,56 for 88,75 timers arbeid i saken, og at foretaket har utbetalt et beløp på kr 119 151,57 for 79,75 timer. Det var gjort fradrag for 9 timers bistand.

Sikrede har forklart at det i rettsmekling den 19.8.24 ble inngått avtale med selger om en minnelig løsning på kr 750 000.

Sikrede har anført at foretaket pliktet å dekke advokatutgiftene fullt ut i henhold til forsikringsvilkårene og dekningsbekreftelsen. Det ble vist til at sakens faktum var omfattende og at mangelskravet var høyt. Følgelig var ikke en stevning på 28 sider, eller 25 timers bruk til å skrive stevningen, uforholdsmessig.

Forsikringsforetaket har anført at advokatutgiftene i forbindelse med stevningen oversteg det som var rimelig og nødvendig, jf. forsikringsvilkårene, og at foretakets fradrag i utbetalingen var rettmessig.

Sekretariatets konklusjon:

Sekretariatet ga foretaket medhold. Sekretariatet kom til at foretaket hadde dekket sikredes "rimelige og nødvendige" advokatkostnader.

Finansklagenemnda Eierskiftes begrunnelse

Sekretariatet kom ved sin vurdering av saken til at sikrede ikke hadde krav på ytterligere dekning av utgifter til advokat enn hva som allerede var utbetalt fra foretaket. I vurderingen heter det:

Sekretariatet bemerker at hvilke kostnader og tap foretaket svarer for, avhenger av de til enhver tid gjeldende vilkår som er tilknyttet den aktuelle forsikringsavtalen som er inngått med foretaket. Forsikringen dekker ikke kostnader ut over de som er angitt i vilkårene. Det er sikker praksis at det er sikrede som må dokumentere at kostnadene er dekningsmessige under vilkårene.

Sikredes rettshjelpsforsikring omfatter "rimelige og nødvendige" utgifter til advokat, jf. forsikringsvilkårenes pkt. 5.1.

I nylig avsagte FinKN 2024-862 uttalte Finansklagenemnda Skade at:

"Spørsmålet om hva som er "rimelig og nødvendig" avhenger av en konkret skjønnsmessig vurdering under hensyn til hva tvisten gjelder, sikredes økonomiske interesse i saken, hvor lang tid tvisten har pågått og eventuelt hvilket resultat man har oppnådd, jf. FinKN 2018-230 og 2022-497.

Nemnda tar imidlertid normalt ikke stilling til dette spørsmålet med mindre det er vurdert i en domstol, jf. FinKN 2018-230 og 2020-747, og spørsmålet ble avvist fra nemndsbehandling i FinKN 2021-969 pga. ressurs hensyn.

Nemnda viser også til FinKN 2019-785 og 2019-790 hvor utmåling av sakskostnader avvises."

Se til sml. tvistelovens regler om utmåling av erstatning for sakskostnader ved tvist i domstolene, hvor det i § 20-5 første ledd fremgår at det "ved vurderingen av om kostnadene har vært nødvendige, legges det vekt på om det ut fra betydningen av saken har vært rimelig å pådra dem". I forarbeidene i Ot.prp. nr. 51 (2004-2005) s. 449 fremgår det følgende:

"De kostnader som det kreves erstatning for, må altså stå i rimelig forhold til sakens betydning. Partene og deres prosessfullmektiger oppfordres derved til å tilpasse forberedelsen av saken i samsvar med dette. Det er de totale kostnadene som må vurderes mot proporsjonalitetsbegrensningen."

I henhold til forarbeidene skal vurderingen ta utgangspunkt i hva en "alminnelig dyktig advokat" ville ha krevd i en slik sak. Vi oppfatter at tilsvarende betraktninger må anses relevante ved tolkning av boligkjøperforsikringsvilkårenes krav om at kostnadene må være "rimelige og nødvendige".

Som det fremgår av ovennevnte nemndspraksis, tar nemnda normalt ikke stilling til spørsmålet om utgifter til advokat har vært "rimelige og nødvendige". Det er i alminnelighet vanskelig å vurdere dette ved skriftlig og middelbar bevisførsel, og vi har dessuten begrenset kjennskap til faktum i tvisten mot selgeren og boligselgerforsikringen i denne saken. Som nevnt er det sikrede som har bevisbyrden for at pådratte utgifter er rimelige og nødvendige.

Sekretariatet har kommet til at sikrede ikke har sannsynliggjort at utgifter ut over det som foretaket har dekket er rimelige og nødvendige. Vi vil bemerke at det omtvistede beløpet er forholdsvis lavt, og at sikrede i forbindelse med hovedforhandlingen kan be om at retten fastsetter prosessfullmektigens godtgjørelse, jf. tvl. § 3-8.

Nemnda er enig i dette og tiltrer sekretariatets begrunnelse. Sikrede har opplyst at det ble inngått et rettsforlik 19.8.24 og at det ikke er aktuelt å be om at retten fastsetter prosessfullmektigens godtgjørelse etter tvisteloven § 3-8. Dette endrer imidlertid ikke nemndas vurdering om at det ikke er sannsynliggjort fra sikredes side at utgifter ut over det som foretaket har dekket, er rimelige og nødvendige kostnader.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Eierskiftes konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kjersti Buun Nygaard (leder), Caroline Bito Vårheim (bransjerepresentant) og Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).